

การพัฒนาอุปกรณ์วัดภาระบิด

DEVELOPMENT OF TORQUE TRANSDUCER

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2561

ใบรับรองปริญญานิพนธ์

ชื่อหัวข้อโครงงาน	การพัฒนาอุปกรณ์วั	ลภาระบิด	
ผู้ดำเนินโครงงาน	นายสหภาพ ยืน	เทรัพย์	รหัสนิสิต 58362858
	นางสาวสุดารัดน์ กอ	องดี	รหัสนิสิต 58362872
	นายอภิรมย์ โอ	้งอิน	รหัสนิสิต 58362940
ที่ปรึกษาโครงงาน	ผศ.ดร.รัตนา การุญบ	เญญานั้นห	ń
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องคล		
ภาควิชา	วิศวกรรมเครื่องกล		

2561

ปีการสึกษา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรควร อนุมัติให้บริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล

.ที่ปรีกษาโครงงาน

(ผศ.ดร.รัตนา การุญบุญญานั้นท์)

.....กรรมการ

(ผศ.ซูพงศ์ ช่วยเพ็ญ)

glood Jon Assums

(ดร.ปองพันธ์ โอทกานนท์)

หัวข้อโครงงาน	การพัฒนาอุปกรณ์วัดภาระบิด			
ผู้ดำเนินงาน	นายสหภาพ	ยืนทรัพย์	รหัสนิสิต	58362858
	นางสาวสุดารัตน์	กองดี	รหัสนิสิต	58362872
	นายอภิรมย์	โอ่งอิน	รหัสนิสิต	58362940
ที่ปรึกษาโครงงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร. รัตนา กา	ารุญบุญญา	นันท์
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล			
ภาควิชา	วิศวกรรมเครื่องกล			
ปีการศึกษา	2561			

บทคัดย่อ

.....

โครงงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบ สร้าง และทดสอบอุปกรณ์วัดภาระบิดที่สามารถวัดภาระ บิดได้สูงสุด 150 นิวตัน-เมตร เลือกใช้วัสดุสแตนเลส 304 ทำชิ้นงาน จากการออกแบบและวิเคราะห์ด้วย ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ด้วยโปรแกรม SolidWorks 2016 ได้รูปแบบชิ้นงานที่มีความเหมาะสมคือ ชิ้นงานที่มีลักษณะทรงกระบอกตันขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 35 มิลลิเมตร ยาว 350 มิลลิเมตร ลดขนาด เพลาตรงกลางเหลือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร ยาว 120 มิลลิเมตร รัศมีฟิลเลต 150 มิลลิเมตร ทำการเซาะร่องขนาด 5 มิลลิเมตรบนเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 35 มิลลิเมตร สำหรับใส่ สายสัญญาณ ติดสเตรนเกจชนิด KFG-5-350-C1-16L1M2R ขนาด 350 โอห์ม จำนวน 4 ตัว บนเพลา ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร ต่อวงจรแบบวิทสโตนบริดจ์ และส่งถ่ายสัญญาณไฟฟ้าผ่านแหวน ลื่น ทำการทดสอบอุปกรณ์วัดภาระบิดที่พัฒนาด้วยแท่นทดสอบ โดยการใส่ก้อนน้ำหนักบนที่แขวนที่ใช้ ลวดสลิงคล้องผ่านจานหมุนเพื่อไปบิดอุปกรณ์วัดภาระบิด ทดสอบภาระบิดที่แรงกระทำในทิศทางทวนเข็ม นาฬิกาและตามเข็มนาฬิกาที่มุม 0 องศา และ 90 องศา จากการทดสอบพบว่ามีค่า Rate of sensitivity 0.9137 µ/(N-m), Regression error สูงสุด 3.29%FSO, Repeatability error สูงสุด 5.06%FSO, Hysteresis error สูงสุด 6.91%FSO และ Reproducibility error สูงสุด 7.08%FSO

Project title	Development of Torque Transducer		
Name	Mr. Sahapap	Yuensap ID.	58362858
	Miss Sudarat	Kongdee ID.	58362872
	Mr. Apirom	Ongin ID.	58362940
Project advisor	Asst. Prof. Dr. R	attana Karoon	boonyanan
Major	Mechanical Eng	gineering	
Department	Mechanical En	gineering	
Academic year	2018		

Abstract

The objective of this research is to design, build and test the torsional load transducer for measuring the torsional load up to 150 N-m. Stainless steel 304 was chosen as the material for designing and building the load cell. Each design of shaft was simulated by Finite Element Method (FEM) run on SolidWorks 2016 program. The stepped shaft design was a 350-mm long round cylinder with the outer diameter of 35 mm at both ends, and 25 mm at the middle part which was 120 mm long with a fillet radius of 150 mm. On the cylinder shaft of 35 mm was made a 5-mm slot for passing the signal wire. Four 350-Ohm strain gauges, KFG-5-350-C1-16L1M2R type, were installed as Wheatstone bridge circuits on a cylinder shaft of 25 mm and transmission of electrical signals through a slip ring. The torques were applied in the test platform by putting lumps of weight hanging on a rope looped through the plate in clockwise and counterclockwise direction at the angle of 0 degree and 90 degrees. The results showed that rate of sensitivity was 0.9137 μ /(N-m), maximum regression error was 3.29%FSO, maximum reproducibility error was 7.08%FSO.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา การุญบุญญานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงานที่สละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขความ เรียบร้อย และความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโครงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ท่านคอยชื้แนะ ทำให้ คณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ วางแผน และสรุปข้อมูลได้อย่างราบรื่น ตลอดจน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูพงศ์ ช่วยเพ็ญ และ ดร.ปองพันธ์ โอทกานนท์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบ โครงงานปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ เพื่อให้โครงงานวิจัยมีความ ถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด

ขอขอบพระคุณภาควิชาวิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อมที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก ในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการทดสอบ

สุดท้ายนี้ ผู้ดำเนินโครงงานขอขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ให้การดูแลที่สนับสนุนด้านการศึกษา ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณคณะอาจารย์ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่านที่มอบความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับโครงงาน ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

> นายสหภาพ ยืนทรัพย์ นางสาวสุดารัตน์ กองดี นายอภิรมย์ โอ่งอิน

เมษายน 2562

ลำดับสัญลักษณ์

А	พื้นที่หน้าตัด (mm²)
a,b	ค่าความกว้างและยาวของวัสดุ (m)
D	เส้นผ่านศูนย์กลาง (m)
С	รัศมีผิวนอก (m)
E	โมดูลัสของแรง (GPa)
G	โมดูลัสของแรงเฉือน (GPa)
J	โมเมนต์ความเฉื่อยเชิงขั้ว (m ⁴)
Ks	ค่าคงที่ความสัมพันธ์ หรือ เกจเฟ็คเตอร์
ι	ความยาวของวัสดุ (m)
R	ความต้านทานทางไฟฟ้าเดิมของสเตรนเกจ (Ω)
ΔR	ความต้านทานทางไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อสเตรนเกจมี <mark>การยึดหดตัว (Ω)</mark>
т	ขนาดแรงบิด (N-m)
V	อัตราส่วนปัวซองส์
γ	ความเครียดแรงเฉือน
3	ความเครียด
ρ	สภาพความต้านทานของวัสดุ (Ωm)
τ	ความเค้นเฉือน (N/m²)
τ'	ความเค้นเฉือนที่รัศมี r ใดๆ (N/m²)

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญานิพนธ์	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ዋ
กิตติกรรมประกาศ	ঀ
ลำดับสัญลักษณ์	ବ
สารบัญ	ຉ
สารบัญตาราง	ଶ
สารบัญรูป	ណ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มา และความสำคัญของโครงงาน	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 เกณฑ ์ชี้วัดผลงาน (Outputs)	1
1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ (Outcomes)	1
1.5 ขอบเขตของโครงงาน	2
1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงงาน	2
1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงงาน	2
1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินงาน	2

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี	3
2.1 สเตรนเกจ	3
2.2 การออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด	16
2.3 แหวนลื่น (Slip ring)	27
2.4 การสอบเทียบ (Calibration)	30
2.5 งานวิ จัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	36
3.1 ศึกษ าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	36
3.2 การออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด	36
3.3 การส ร้างอุปกรณ์วัดภาระบิด การติดตั้งสเตรนเกจและการต่อวงจร	51
3.4 การสอบเทียบอุปกรณ์วัดภาระบิด	58
บทที่ 4 ผลการทดสอบและวิเคราะห์ผล	69
4.1 ภาระ บิดที่กระทำในทิศตามเข็มที่มุม 0 และ 90 องศา	69
4.2 ภาระ บิดที่กระทำในทิศทวนเข็มที่มุม 0 และ 90 องศา	70
4.3 ภาระบิดที่กระทำในสองทิศทางที่มุม 0 และ 90 องศา	71
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	73
5.1 บทสรุป	73
5.2 ข้อเสนอแนะ	74
เอกสารอ้างอิง	75
ภาคผนวก ก กราฟและตารางผลการทดลอง	77
ภาคผนวก ข แบบรายละเอียดของอุปกรณ์วัดภาระบิด	86

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน	2
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความคาดเคลื่อนของอุปกรณ์วัดภาระบิดในทิศทางทวนเข็มและ	
ตามเข็มนาฬิกาที่ 0 และ 90 องศา	71
ตารางที่ 5.1 คุณลักษณะของอุปกรณ์วัดภาระบิดต้นแบบ	73

หน้า

สารบัญรูป

รูปที่ 2.1 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Shear	3
รูปที่ 2.2 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Bending Beam	4
รูปที่ 2.3 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Canister	4
รูปที่ 2.4 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Pancake	5
รูปที่ 2.5 โหลดเซ ลล์แบบสเตรนเกจชนิด S-Beam	5
รูปที่ 2.6 โหลดเซ ลล์แบบสเตรนเกจชนิด Single Point	6
รูปที่ 2.7 โหลดเซ ลล์แบบสเตรนเกจชนิด Double End Shear Beam	6
รูปที่ 2.8 ลักษณะโครงสร้างสเตรนเกจตามมาตรฐาน	7
รูปที่ 2.9 วงจรวีทสโตนบริดจ์	10
รูปที่ 2.10 วงจรบริดจ์สมดุล	10
รูปที่ 2.11 รูปประกอบเพื่อพิจารณาสมการบริดจ์ไม่สมดุล	12
รูปที่ 2.12 แสดง การต่อวงจรบริดจ์แบบต่างๆ	14
รูปที่ 2.13 ขั้นตอ นการติดตั้งสเตรนเกจ	16
รูปที่ 2.14 เพลากลมตันภายใต้ภาระบิด	18
รูปที่ 2.15 ภาคตัดเพลา	19
รูปที่ 2.16 มุมบิดของการวัดแบบ Pure torque	20
รูปที่ 2.17 มุมบิดของการวัดแบบ Torque with cross force	22
รูปที่ 2.18 เซนเซอร์วัดแรงบิดแบบ Strain-gauged Shaft	24
รูปที่ 2.19 ตัวอย่างเซนเซอร์วัดแรงบิดแบบ Stain-gauged Shaft	24
รูปที่ 2.20 โครงสร้าง Strain Gauge ที่ต่อกันเป็นวงจร Wheatstone Bridge	25

หน้า

	หน้า
รูปที่ 2.21 โครงสร้างของ Slip Ring	28
รูปที่ 2.22 แสดงตัวอย่างของ Slip Ring ที่ใช้ในเซนเซอร์วัดภาระบิดแบบ Strain-gauge Shaft	28
รูปที่ 2.23 ลักษณะของแหวนลื่น (Slip ring)	29
รูปที่ 2.24 การติดตั้งด้วยการสวมแหวนลื่น (Slip ring) เข้ากับเพลา (Shaft)	29
รูปที่ 2.25 Calibration curve	30
รูปที่ 2.26 การใส่ แรงเพื่อให้เกิดโมเมนต์บิด	31
รูปที่ 2.27 ลักษณะของชิ้นงาน	32
รูปที่ 2.28 แสดงแ บบเครื่องมือวัดพร้อมสัญญาณตรวจสอบร่วม	33
รูปที่ 2.29 เครื่อง วัดภาระบิดขนาด 50 N.m ที่จัดทำตามรูปแบบ	33
ร ูปที่ 2.30 การติด ตั้งตัวรับสัญญาณชนิดต่างๆ	34
รูปที่ 2.31 แบบอุปกรณ์วัดแรงบิด	35
รูปที่ 2.32 แบบอุปกรณ์วัดแรงในแนวแกน	35
รูปที่ 2.33 ชุดสอบเทียบ	35
รูปที่ 2.34 การประกอบปลายเสริม กับอุปกรณ์วัดแรงในแนวแกน	35
รูปที่ 3.1 ค่าความเค้นเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 21.67 mm	38
รูปที่ 3.2 ค่าความเครียดเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 21.67 mm	38
รูปที่ 3.3 ค่าความเค้น กรณียึดด้านล่างและแรงบิดทิศทางทวนเข็ม	39
รูปที่ 3.4 ค่าความเครียด กรณียึดด้านล่างและแรงบิดทิศทางทวนเข็ม	39
รูปที่ 3.5 ค่าความเค้น กรณียึดด้านล่างและแรงบิดทิศทางตามเข็ม	40
รูปที่ 3.6 ค่าความเครียด กรณียึดด้านล่างและแรงบิดทิศทางตามเข็ม	40

รูปที่ 3.7 ค่าความเค้น กรณียึดด้านบนและแรงบิดทิศทางทวนเข็ม	41
รูปที่ 3.8 ค่าความเครียด กรณียึดด้านบนและแรงบิดทิศทางทวนเข็ม	41
รูปที่ 3.9 ค่าความเค้น กรณียึดด้านบนและแรงบิดทิศทางตามเข็ม	42
รูปที่ 3.10 ค่าความเครียด กรณียึดด้านบนและแรงบิดทิศทางตามเข็ม	42
รูปที่ 3.11 การเปิดชิ้นงาน	43
รูปที่ 3.12 เลือกชิ้นงานทำ simulation	43
รูปที่ 3.13 คำสั่ง simulation	44
รูปที่ 3.14 ตั้งชื่อชิ้นงาน	44
รูปที่ 3.15 กำหนดวัสดุ	45
รูปที่ 3.16 เลือกวัสดุ AISI 304	45
รูปที่ 3.17 ชนิดจับยึดชิ้นงาน	46
รูปที่ 3.18 ตำแหน่งยึดจับชิ้นงาน	46
รูปที่ 3.19 ซนิด Load	47
รูปที่ 3.20 ตำแหน่ง Torque	47
รูปที่ 3.21 สร้างเอลิเมนต์	48
รูปที่ 3.22 ปรับขนาดของเอลิเมนต์	48
รูปที่ 3.23 คำสั่ง Run	49
รูปที่ 3.24 ค่าการคำนวณ	49
รูปที่ 3.25 ค่าความเค้นวอนมิสมี	50
รูปที่ 3.26 ค่าความเครียด	50

หน้า

	หน้า
รูปที่ 3.27 สร้างชิ้นงาน	51
รูปที่ 3.28 ตำแหน่งการติดสเตรนเกจ	52
รูปที่ 3.29 ขึ้นงานหลังติดตั้งสเตรนเกจ	52
รูปที่ 3.30 ปิดสเตรนเกจด้วยแผ่นโพลียูเรเทน	53
รูปที่ 3.31 ติด Stain Gauge Terminal ลงบนเพลา	53
ร ูปที่ 3.32 บัดกรีเ ชื่อมสายไฟลง Terminal	54
รูปที่ 3.33 ต่อสาย สัญญาณเข้ากับสเตรนเกจ	54
รูปที่ 3.34 แสดง การต่อสายสัญญาณเข้าวงจรวีทสโตนบริดจ์	55
รูปที่ 3.35 เคลือบเพลาด้วย SB Tape	55
รูปที่ 3.36 เคลือบเพลาด้วย VM Tape	56
รูปที่ 3.37 เคลือบเพลาด้วยซิลิโคน	56
รูปที่ 3.38 ขั้วต่อ Slip ring	57
รูปที่ 3.39 สายน ำสัญญาณ	57
รูปที่ 3.40 วงจรของ Indicator	58
รูปที่ 3.41 แท่นยึดสลิปริง (Slip ring)	59
รูปที่ 3.42 แผ่นประกับแท่นยึดสลิปริง	59
รูปที่ 3.43 แผ่นประกับด้านบนสลิปริง	60
รูปที่ 3.44 หน้าแปลน	60
รูปที่ 3.45 แผ่นจานเซาะร่อง	61
รูปที่ 3.46 ที่แขวนก้อนน้ำหนัก	61

รูปที่ 3.47 ติดตั้งเข้ากับโครงเหล็ก	62
รูปที่ 3.48 แท่นทดสอบ	62
รูปที่ 3.49 ต่อสายสัญญาณจากอุปกรณ์วัดภาระบิดกับเครื่อง indicator	63
รูปที่ 3.50 รูปแบบการใส่ภาระบิด	64
รูปที่ 3.51 การใส่ภาระบิดทิศทางตามเข็ม	64
รูปที่ 3.52 การใสภาระบิดทิศทางทวนเข็ม	64
รูปที่ 4.1 การทดส อบที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางตามเข็ม	69
รูปที่ 4.2 การทดสอบที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางทวน	70
รูปที่ 4.3 แสดงค่า ความเครียดกับภาระบิดที่กระทำในสองทิศทางที่ 0 องศา และ 9 0 องศา	71
รูปที่ 4.4 แสดงคว ามสัมพันธ์ระหว่างค่าความคาดเคลื่อนต่างๆ กับแรงกระทำ	72
น เมือง เมิ เม เมา เม เ เม เมา เม เ เมา เ เ เม เ เ เมา เ เมา เ เมา เ เมา เ เมา เ เ เ เ	

หน้า

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงงาน

การออกแบบเครื่องจักรกลประเภทที่ใช้การหมุน จำเป็นต้องมีการทดสอบคุณสมบัติทางกล และการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องยนต์โดยการวัดภาระบิด เพื่อนำไปคำนวณหากำลังของ เครื่องจักรกล เพื่อตรวจสอบความแม่นยำของเครื่องจักรที่ออกแบบให้มีความน่าเชื่อถือและเพิ่ม สมรรถนะเครื่องจักรให้ได้คุณภาพ

การทดสอบความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรที่ถูกออกแบบไว้จำเป็นต้องใช้ เครื่องมือทดสอบภาระบิด แต่โดยทั่วไปเครื่องมือทดสอบภาระบิดมีราคาสูง ทางคณะผู้วิจัยมีแนวคิดที่ จะออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดภาระบิดให้มีราคาถูก

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อสามารถออกแบบ สร้างและทดสอบอุปกรณ์วัดภาระบิด ให้มีราคาถู<mark>กและมีประสิทธิภาพ</mark>

1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน (Outputs)

ได้อุปกรณ์วัดภาระบิดที่มีประสิทธิภาพในการวัดภาระบิด

1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ (Outcomes)

1.4.1 ได้อุปกรณ์วัดภาระบิดที่สามารถใช้งานได้จริง

1.4.2 อุปกรณ์วัดภาระบิดสามารถวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ร้อยละ 7

1.5 ขอบเขตของโครงงาน

ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบ สร้างและพัฒนาอุปกรณ์วัดภาระบิด ที่มี ราคาถูก สามารถใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงงาน

อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเครื่องกล

1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงงาน

ตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. 2561 ถึง เมษายน พ.ศ. 2562

1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	2561				2562			
23	ก.ย.	୭.୧.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ເນ.ຍ.
1.8.1 ศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี		K	F)					
1.8.2 ออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด								
1.8.3 สร้างอุปกรณ์วัดภาระบิด								
1.8.4 ออกแบบอุปกรณ์การทดสอบ								
1.8.5 ทำการทดสอบอุปกรณ์วัด -								
ภาระบิด								
1.8.6 วิเคราะห์และสรุปผลที่ได้จาก								
การทดสอบ								
1.8.7 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์								

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎี

2.1 สเตรนเกจ

2.1.1 ทฤษฎีสเตรนเกจ

สเตรนเกจเป็นเครื่องมือที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงความเครียด (Strain) ในวัสดุ ซึ่ง เกิดขึ้นจากแรงกระทำภายนอก โดยอาจเกิดจากแรง ความดัน โมเมนต์ ความร้อน ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของวัสดุ แบ่งออกเป็นความเครียดแบบดึงและความเครียดแบบอัดซึ่งผลจาก การเปลี่ยนรูปร่างของสเตรนเกจ ทำให้เกิดเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า

สเตรนเกจสามารถตรวจวัดการยืดหรือหดตัวภายในโครงสร้าง สำหรับอุปกรณ์ตรวจวัดที่ใช้ สำหรับวัดแรง ความดัน ความเร่ง ระยะการกระจัด และแรงบิดเพื่อใช้ในการประเมินความปลอดภัย และความแข็งแรงของโครงสร้าง ดังนั้นสเตรนเกจจึงถูกนำมาใช้งานอย่างหลากหลาย

2.1.2 ประเภทของโหลดเซลล์แบบสเตรนเกจ

โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจมีการออกแบบสำหรับการใช้งานที่แตกต่<mark>างกันไป แบ่งออกเป็น</mark>

2.1.2.1 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Shear Beam (รูปที่ 2.1) ทิศทางการรับแรงกด รองรับน้ำหนักได้สูงสุด 10 ตัน ใช้สำหรับแท่นชั่งพื้นและชั่งน้ำหนักในถัง

รูปที่ 2.1 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Shear Beam

2.1.2.2 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Bending Beam (รูปที่ 2.2) ทิศทางการรับแรง กด เหมาะกับงานทั่วไปและงานชั่งบนสายพานรองรับน้ำหนักสูงสุด 0.5 ตัน

รูปที่ 2.3 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Canister

2.1.2.4 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Pancake (รูปที่ 2.4) ทำจากสแตนเลส ทิศ ทางการรับแรงกดและแรงดึงตั้งแต่ 2 ถึง 20 ตัน

ร**ูปที่ 2.4** โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Pancake

รูปที่ 2.5 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด S-Beam

2.1.2.6 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Single Point (รูปที่ 2.6) ทิศทางการรับแรงกด สำหรับเครื่องชั่งขนาดเล็กที่น้ำหนักน้อยๆ ไม่เกิน 200 กิโลกรัม

รูปที่ 2.7 โหลดเซลล์แบบสเตรนเกจชนิด Double End Shear Beam

2.1.3 โครงสร้างของสเตรนเกจ

ลักษณะโครงสร้างสเตรนเกจตามมาตรฐาน (รูปที่ 2.8) ประกอบด้วยขดลวดตัวต้านทาน ทางไฟฟ้าทำจากโลหะผสมแผ่นบางที่มีความหนาประมาณ 3 ถึง 6 ไมครอน ซึ่งยึดติดอยู่บนฐานที่เป็น แผ่นฟิล์มโพลิเมอร์ที่มีความหนาประมาณ 15 ถึง 16 ไมครอน ซึ่งฟิล์มโพลิเมอร์นี้เป็นฐานยึดติดกับ อุปกรณ์ที่ต้องการวัด โดยระยะของขดลวดใช้เป็นระยะเกจในการวัด โดยปลายของขดลวดมีบริเวณ กว้างสำหรับยึดกับสายไฟ

2.1.4 หลักการทำงาน

เมื่อสเตรนเกจยึดติดกับอุปกรณ์ที่ต้องการวัด จึงทำให้ขดลวดโลหะผสมเป็นตัวรับสัญญาณ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นตัวต้านทานทางไฟฟ้า เมื่อสเตรนเกจยืดหรือหดตัวทางกล จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ค่าความต้านทานทางไฟฟ้าต่อความเครียดเป็นแบบเชิงเส้นที่มีค่าคงที่ กำหนดความสัมพันธ์หลัก ดังสมการ (2.1)

$$\Delta R / R = K_{\rm S} \cdot \varepsilon \tag{2.1}$$

.....

เมื่อ R คือ ความต้านทานทางไฟฟ้าเดิมของสเตรนเกจ (Ω)

∆R คือ ความต้านทานทางไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อสเตรนเกจมีการยืดหรือหดตัว (Ω)

- Ks คือ เกจแฟ็คเตอร์ ซึ่งมีค่าเปลี่ยนแปลงตามชนิดของโลหะของขดลวด
- $oldsymbol{\epsilon}$ คือ ความเครียด

2.1.5 การวิเคราะห์แรงสเตรนเกจ

สักษณะความต้านทานมีความสัมพันธ์ ดังสมการ (2.2) $R = \frac{\rho t}{ab}$ (2.2) เมื่อ ρ คือ สภาพความต้านทานของวัสดุ (Ω m) l คือ ความยาวของวัสดุ (m) a,b คือ ค่าความกว้างและยาวของวัสดุ (m) นำค่าลอกาลิทีมฐาน e คูณตลอด สมการที่ (2.2) lnR = ln ρ +lnl – lna - lnb (2.3)

$$\frac{dR}{R} = \frac{d\rho}{\rho} + \frac{dl}{l} - \frac{da}{a} - \frac{db}{b}$$
(2.4)

เนื่องจาก p คงที่ตลอดวัสดุ ดังนั้นอนุพันธ์จึงเท่ากับศูนย์ สามารถเขียนสมการที่ (2.4) ได้เป็น

$$\frac{dR}{R} = \frac{dl}{l} - \frac{da}{a} - \frac{db}{b}$$
(2.5)

เนื่องจากความสัมพันธ์ของอัตราส่วนปัวซองส์ จะได้ว่า

$$-\frac{\mathrm{da}}{\mathrm{a}} = -\frac{\mathrm{db}}{\mathrm{b}} = v \frac{\mathrm{dl}}{\mathrm{l}}$$
(2.6)

เมื่อ u คือ อัตราส่วนปัวซองส์

จากสมการ (2.6) และสมการ (2.5) จะเขียนใหม่ได้เป็น

$$\frac{\mathrm{dR}}{\mathrm{R}} = (1+2\nu)\frac{\mathrm{dl}}{\mathrm{l}}$$
(2.7)

จากความสัมพันธ์ของความเครียด

$$\varepsilon = \frac{dl}{l}$$
จากสมการ (2.7) และสมการ (2.8) ให้ $dR \approx \Delta R$ จะได้

$$\frac{\Delta R}{R} = (1 + 2\mathbf{V})\varepsilon$$
(2.9)
โดยให้ $(1 + 2\mathbf{V}) = \kappa_s$ เรียกว่า เกจเฟ็คเตอร์ ซึ่งเป็นค่าเฉพาะของวัสดุ
จากความสัมพันธ์ข้างต้น สามารถวัดแรงได้จากความสัมพันธ์ของฮุค โดย
 $E = \frac{\sigma}{\varepsilon}$
(2.10)

2.1.6 วงจรวีทสโตนบริดจ์

วงจร"Wheatstone Bridge"เป็นวงจรที่ถูกค้นพบ ในปี 1833 โดยมีนักวิทยาศาสตร์ชื่อ Sir Charles Wheatstone เป็นผู้ค้นพบ รูปแบบวงจรบริดจ์มีลักษณะไม่ซับซ้อน อธิบายง่าย จึงถูกใช้ กันอย่างเพร่หลายและสามารถประยุกต์การทำงานได้หลากหลาย 2.1.6.1 หลักการพื้นฐานของวงจรวิทสโตนบริดจ์

พิจารณาจากรูปที่ 2.9 เป็นวงจรบริดจ์ประกอบด้วยตัวต้านทาน 4 ตัว มีกัลวานอมิเตอร์วัด กระแสไฟที่วิ่งผ่านอยู่ มีไฟออกจากแหล่งจ่ายไฟกระแสตรงจ่ายเลี้ยงในวงจรตรงระหว่างจุด A และจุด C

และเมื่อไม่มีแรงดันตกคร่อมที่ระหว่างจุด A ไปจุด C จึงทำให้ A กับ C มีค่าแรงดันเท่ากัน และ ทำให้แรงดันที่ตกคร่อมตัวต้านทาน จุดB ไปจุด A และ จุด B ไปจุด C มีค่าเท่ากัน

$$E_{B-A} = E_{B-C} \tag{2.12}$$

หรือ

$$I_1 R_1 = I_2 R_2$$
 (2.13)

และจากที่กล่าวมา ทำให้กระแสที่วิ่งผ่าน $R_1 = R_4$ คือ I_1 และกระแสที่วิ่ง ผ่าน $R_2 = R_3$ คือ I_2

เพราะ I_G = 0

2.) ทฤษฎีบริดจ์ไม่สมดุล (Unbalanced Bridge)

ในกรณีทฤษฎีบริดจ์ไม่สมดุลเมื่อมีแรงกระทำต่อชิ้นวัสดุจนทำให้เกิดการเสียรูปของชิ้นงาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความต้านทานในวงจรบริดจ์ จะทำให้วงจรบริดจ์ไม่สมดุลย์อีกต่อไป พิจารณารูปที่ 2.11 ประกอบ

รูปที่ 2.11 รูปประกอบเพื่อพิจารณาสมการบริดจ์ไม่สมดุล

ที่มา : ธำรงค์ศักดิ์ และคณะ (2545)

การวิเคราะห์นี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า มีกระแสไหลผ่านกัลวานอมิเตอร์ ซึ่งการพิจารณาเรา ใช้ กฎของ Kirchhoff ทั้งสองข้อที่ว่า

 กฎของจุด (Point Rule) กล่าวว่า "ผลบวกทางพืชคณิตของกระแสไฟฟ้าที่จุดชุมทางใดๆมี ค่าเท่ากับศูนย์"

2. กฎของวง (Loop Rule) กล่าวว่า "ผลบวกทางพีซคณิตของแรงดันไฟฟ้าในรอบวงใดๆ ย่อมมีค่าเท่ากับผลบวกทางพีซคณิตของ IR ในวงรอบนั้นๆ"

$$\sum E = \sum IR$$
 (2.18)

หมายเหตุ : โดยที่ E ที่มีทิศเดียวกับกระแสเป็นบวกตรงข้ามกับกระแสเป็นลบ โดยเฉพาะกฎ ของวง เราพิจารณาพร้อมรูปที่ 2.11 จะได้

สำหรับแรงดันที่ตกคร่อม R1 และ R4

$$R_{1}I_{1} + R_{4}(I_{1} - I_{G}) = E$$
(2.19)

เขียนใหม่ได้เป็น

$$I_1(R_1 + R_4) - R_4I_G = E$$
 (2.20)

สำหรับแรงดันที่ตกคร่อม R₁,R₂,R_G

$$I_1 R_{1+} R_G I_G - R_2 I_2 = 0 (2.21)$$

สำหรับแรงดันที่ตาคร่อม R₃,R₄,R₆

$$R_{3}(I_{2} + I_{G}) + R_{G}I_{G} - R_{4}(I_{1} - I_{G}) = 0$$
(2.22)

เขียนใหม่ได้เป็น

$$R_{3}I_{2} - R_{4}I_{1} + I_{G}(R_{G} + R_{3} + R_{4}) = 0$$
(2.23)

์ ทั้งสามสมการแก้สมการเพื่อหาค่า I_G โดย ใช้กฎของคราเมอร์

สามารถตรวจสอบบริดจ์สมดุล จะได้ I_G = 0 ซึ่งในวงจรวีทสโตนบริดจ์ นิยมใช้ตัวต้านทาน ขนาดเดียวกันหมด ให้เป็น R พิจารณาผลต่างและเทอมที่มีกำลังสูงเราจะไม่พิจารณา จะได้สมการ (2.25) เป็น

$$I_{\rm G} = \frac{E\Delta R}{4R(R+R_{\rm G})}$$
(2.26)

แทนค่าจากสมการ (2.1) ลงในสมการ (2.26) จะได้

$$I_{G} = \frac{EK_{S} \varepsilon}{4(R + R_{G})}$$
(2.27)

ใส่ค่า R_G ทั้งสมการ เพื่อจะได้ E₀

 $E_0 = I_G R_G = \frac{EK_S \mathcal{E}R_G}{4(R + R_G)}$ (2.28)

ถ้าวงจรเปิด ทำให้แรงดันตกคร่อม R, เป็นศูนย์ ดังนั้นใส่ค่าลิมิตที่ $_{
m R_G}
ightarrow \infty$

เขียนสมการ (2.29) โดยให้ค่าของความเครียดอยู่ในรูป micro จะได้

รูปที่ 2.12 แสดงการต่อวงจรบริดจ์แบบต่างๆ

ที่มา : ธำรงค์ศักดิ์ และคณะ (2545)

- 1. quarter bridge ตัวต้านทาน 3 ตัวและตัวเกจ 1 ตัว
- 2. Half Bridge ใช้ตัวเกจ 2 ตัว ตัวต้านทาน 2 ตัว
- 3 Full Bridge ใช้ตัวเกจทั้ง 4 ตัว

2.1.7 การติดตั้งสเตรนเกจ

สเตรนเกจเป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับวัดความเครียดของชิ้นงาน ซึ่งสามารถนำไปหาความ เค้นของชิ้นงาน ค่าที่ถูกต้องของสเตรนเกจจะต้องไม่มีความผิดพลาดของการส่งผ่านสัญญาณและไม่มี การสูญเสียสัญญาณ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการวัด จะต้องติดตั้งสเตรนเกจเข้ากับชิ้นงานให้ดี โดยจะต้อง ใช้กาวชนิดพิเศษ การติดเตรนเกจส่วนใหญ่จะวัดบริเวณพื้นผิวของชิ้นงานด้านในหรือด้านนอกก็ได้ คุณภาพของการติดตั้งและเลือกใช้สเตรนเกจ มีอิทธิพลมากต่อความแม่นยำ

สเตรนเกจและการติดตั้งมีความสำคัญ โดยทั่วไปอาจใช้วิธีการเปรียบเทียบระหว่างชุด หนึ่งกับอีกชุดหนึ่ง เพื่อที่จะได้ชุดที่เหมาะสมที่สุดหรือมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควร เลือกใช้วิธีที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเหมาะสม บางครั้งพิจารณาความซับซ้อน หรือราคาด้วย ทุก องค์ประกอบที่เลือกใช้ ไม่ว่าชนิดของสเตรนเกจ ตัวยึดติด ตัวป้องกัน จะขึ้นกับจุดที่ต้องการวัด อุปกรณ์อื่นๆที่ใช้ประกอบในการวัดต้องได้รับการทดสอบเพื่อตรวจประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือ และความเหมาะสมก่อนที่จะนำมาใช้ประกอบในการวัด สมบัติต่าง ๆ ของอุปกรณ์เหล่านี้จะต้อง เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานคุณภาพ

ขั้นตอนการติดตั้งสเตรนเกจบนผิวหน้าวัตถุรับแรงดังรูปที่ 2.13 มีดั**งนี้**

- 1) ทำการปรับสภาพผิวหน้าของวัตถุรับแรงบริเวณที่ต้องการจะติด โดยใช้กระดาษทราย เบอร์ 200-300 ขัดให้เรียบแต่ห้ามเงา
- 2) ระบุตำแหน่งที่ต้องการติดตั้งสเตรนเกจลงบนชิ้นงาน
- 3) นำสเตรนเกจมาติดลงบนเทปใส
- 4) ทากาวลงบนตำแหน่งที่ต้องการติดตั้ง
- 5) ติดตั้งสเตรนเกจกลับลงไปยังตำแหน่งที่จะติดโดยใช้เทปเป็นตัวนำ กดบริเวณสเตรน เกจ จนกระทั่งกาวแห้งแล้วจึงแกะเทปออก

รูปที่ 2.13 ขั้นตอนการติดตั้งสเตรนเกจ

ที่มา : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศา**สตร์**

2.2 การออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด

ภาระบิด คือ ผลของแรงที่กระทำต่อวัตถุเพื่อให้วัตถุหมุนไปรอบจุดหมุน ในทิศทางตั้งฉาก จากแนวแรงถึงจุดหมุน ขณะที่เพลาบิดไปจะมีโมเมนต์ต้าน เนื่องจากความเค้นเฉือนบนเพลาโดย โมเมนต์ต้านนี้มีค่าเท่ากันตลอดความยาวของเพลามีทิศทางตรงข้ามกับภาระบิดที่กระทำกับเพลา

2.2.1 การคำนวณหา Stress Concentation

เมื่อทำการเลือกเพลามาใช้งานและเพลาไม่มีการลดขนาด จะใช้สมการ

$$\tau_{\max} = \left(\frac{T_{C}}{J}\right)$$
(2.31)

เมื่อ $\, au_{
m max} \,$ คือ ความเค้นเฉือนสูงสุด (N/m²)

- C คือ รัศมีผิวนอก (m)
- T คือ ขนาดแรงบิด (N-m)
- ้」 คือ โมเมนต์ความเฉื่อยเชิงขั้ว (m⁴)

ความเค้นสูงสุดที่เกิดขึ้นกับเพลา ไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องมีการลดพื้นที่หน้าตัด ให้เล็กลง จึงต้องทำให้เพลามีร่องลิ่มหรือฟิลเล็ต ซึ่งการทำฟิลเล็ตจะทำให้เกิดค่าความเข้มข้นของ ความเค้น (Stress concentration) โดยจุดนั้นของวัสดุจะเกิดความเสียหายก่อนตำแหน่งอื่นบนเพลา โดยใช้สมการ

พิจารณาเพลากลมตันรัศมี R อยู่ภายใต้ภาระบิด T ที่ปลายข้างหนึ่ง ส่วนปลายอีกข้างหนึ่ง ยึดแน่นดังรูปที่ 2.14 ผลจากภาระบิดนี้ทำให้เส้นรัศมีที่ปลายอิสระของเพลา บิดไปเป็นมุมเรเดียน จุด A เลื่อนไปอยู่ที่ B และ AB รองรับมุมที่ปลายยึดแน่น ดังนั้นจึงเป็นมุมที่เปลี่ยนแปลงตามแนวยาวของ เพลา ซึ่งก็คือ ความเครียดเฉือนของเพลา

$$r_{L} = \frac{G\theta}{L} = \frac{\tau}{r}$$
(2.34)

เมื่อ τ' คือ ความเค้นเฉือนที่รัศมี r ใดๆ (N/m²)

- G คือ โมดูลัสของแรงเฉือน (N/m²)
- au คือ ความเค้นเฉือน (N/m²)

2.2.3 แรงบิดและโมเมนต์ความเฉื่อย

พิจารณาองค์ประกอบบนภาคตัดเพลา ที่รัศมี r และหนา dr ดังรูปที่ 2.15

$$T = \int_{0}^{R} 2\pi \frac{G\theta}{L} r^{3} dr = \frac{G\theta}{L} \int_{0}^{R} 2\pi r^{3} dr$$
(2.35)

เมื่อ
$$\int_{0}^{R} 2\pi r^{3} dr$$
คือ โมเมนต์ความเฉื่อยเชิงขั้ว (Polar moment of inertia, J)

0

จากสมมติฐานที่กล่าวว่า การทำงานในสภาวะ Pure torque ระยะกระจัด x₁ และ x₂ ต้องมี ค่าคงที่เท่ากัน

$$\bar{\mathbf{x}} = \frac{\mathbf{x}_1' + \mathbf{x}_2'}{2}$$
 (2.37)

เพราะฉะนั้น

ดังนั้น

$$x_1' = \overline{x} \tag{2.38}$$

$$x_2' = \bar{x} \tag{2.39}$$

เมื่อ x'_1 และ x'_2 คือ ระยะที่ถูกชดเชยความไม่สมบูรณ์ในการให้สัญญาณ และกำหนดให้ ค่าชดเชย $\Delta x_1 = \Delta x_2$ เป็น

$$\Delta x_1 = \bar{x} - x_1 \tag{2.40}$$

$$\Delta x_2 = \bar{x} - x_2 \tag{2.41}$$

จากสมการที่ (2.38),(2.39) และ (2.40),(2.41) จะได้สมการ

$$x_1' = x_1 + \Delta x_1$$
 (2.42)

$$x'_{2} = x_{2} + \Delta x_{2}$$
 (2.43)

ค่าที่วัดได้จากอุปกรณ์วัดมุมแบบ 2 แกนเป็น ระยะการกระจัด x_1 และ x_2 ดังรูปที่ 2.16

ส่วน y1 และ y2 เป็นระยะที่ถูกกำหนด ดังนั้นสามารถหามุมที่บิดไปของเครื่องมือวัดแรงบิดได้

ann tan θ_i = $\frac{x_i}{y_i}$ θ_i = arctan $\frac{x_i}{y_i}$ (2.44)

ในกรณีที่เป็น Torque with cross force ระยะกระจัดที่วัดได้จากอุปกรณ์วัดมุมแบบ 2

แกน จะเป็นดังรูปที่ 2.17

เมื่อ x₁ และ x₂ คือระยะกระจัดที่ได้จากอุปกรณ์วัดมุมแบบ 2 แกนจากการบิดและมีโมเมนต์ดัดรวมอยู่ x_{1,T} และ x_{2,T} คือระยะกระจัดที่เกิดจากการบิด ส่วน Δ x_{CF} คือระยะกระจัดที่เกิดจาก Cross force ให้x_{1,T} = x_{2,T} = x_T จากนั้นนำสมการที่ (2.46) ลบออกด้วยสมการที่ (2.45) จะได้

$$\Delta x_{CF} = \frac{x_2 - x_1}{2}$$
(2.47)

เมื่อนำสมการที่ (2.45) บวกด้วยสมการที่ (2.46) จะได้

$$x_{T} = \frac{x_{2} + x_{1}}{2}$$
 (2.48)
เมื่อ y₁ = y₂ = y และจาก tan
$$\theta = \frac{x_T}{y}$$
 ดังนั้น สามารถหามุมที่บิดไปได้ดังสมการ
$$\theta_i = \arctan \frac{x_T}{y}$$
(2.49)

2.2.5 การวัดแรงบิด

แรงบิดเป็นสิ่งจำเป็นที่เราต้องทราบค่า ในการคำนวณค่ากำลังทางกลนั้นจำเป็นต้องทราบค่า แรงบิดจึงจะคำนวณได้ ดังนั้นเซนเซอร์วัดแรงบิดนับได้ว่าเป็นอุปกรณ์ตัวหนึ่งที่มีบทบาทที่สำคัญมาก ในงานที่เกี่ยวข้องกับทางกล เช่น การทดสอบวัดแรงบิดจากเครื่องยนต์, การทดสอบวัดแรงบิดจาก มอเตอร์ เป็นต้น

ในปัจจุบันได้มีการคิดค้นการวัดแรงบิดหลากหลายวิธี บางวิธีก็เป็นการปรับปรุงมาจากวิธี ดั้งเดิม โดยการวัดแรงบิดในปัจจุบันมีดังต่อไปนี้

- 1) Moment Arm
- 2) Strain-ganged Shaft
- 3) Clamp-on Collar
- 4) Optical
- 5) Toothed Wheel
- 6) Magneto strictive
- 7) Laser
- 8) Capacitive

การวัดแรงบิดที่นิยมมากที่สุดและง่ายที่สุดคือแบบ Strain-gauged Shaft การวัดแรงบิดด้วย Stain-gauged Shaft จะวัดแรงบิดโดยการนำเอา Strain Gage ยึดไว้ที่ตรงกลางของ Torsion Bar ซึ่งการบิดตัวของ Torsion Bar จะทำให้ Strain Gage บิดไปด้วย ทำให้ความต้านทานของ Strain Gage มีค่าเปลี่ยนไปด้วยตามการบิด Torsion Bar ลักษณะของ Stain-gauged Shaft แสดงดังรูปที่ 2.18 และรูปที่ 2.19 แสดงตัวอย่างของเซนเซอร์วัดแรงบิดแบบ Strain-gauged Shaft

ร**ูปที่ 2.18** เซนเซอร์วัดแรงบิดแบบ Strain-gauged Shaft

ที่มา : ธิติกร (2013)

2.2.6 ความด้านทานของ Strain Gauge แบบ Wheatstone Bridge

เนื่องจากความต้านทานของ Strain Gauge ที่ติดตั้งที่ Torsion Bar นั้นมีค่าน้อยมาก ทำให้ ตรวจวัดค่าการเปลี่ยนแปลงได้น้อยมากจึงใช้วงจร Wheatstone Bridge มาช่วยแก้ปัญหาทำให้ สามารถตรวจวัดค่าได้มากขึ้น การติดตั้ง Strain Gauge ทั้งหมด 4 ตัวในตำแหน่งต่างๆ บน Torsion Bar ดังรูปที่ 2.20

ร**ูปที่ 2.20** โครงสร้างและการจัดตำแหน่งการวัดวาง Strain Gauge ทั้ง **4 ตัวที่ต่อกันเป็นวงจร** Wheatstone Bridge บน Torsion Bar ที่มา : ธิติกร (2013)

การติดตั้ง Strain Gauge ทั้งหมด 2 ด้าน ที่ Torsion Bar ด้านละ 2 ตัว โดย Strain Gauge ตัวที่ 1 และ 3 จะติดตั้งตรงแนวเดียวกัน แต่อยู่คนละด้านของ Torsion Bar และกลับหัวกลับหาง ส่วน Strain Gauge ตัวที่ 2 และ 4 ก็เช่นเดียวกัน และจะต่อวงจรที่เราเรียกว่า Wheatstone Bridge โดย V คือแรงดันแหล่งจ่าย ในขณะที่ Vo คือแรงดันด้านออกที่แปรผันตามความต้านทานของ Strain Gauge หรือเป็นแรงดันที่แปรผันตามแรงบิด

เนื่องจากการวัดแรงบิดแบบนี้สามารถใช้วัดได้ทั้งแบบ Static (แกนด้านหนึ่งถูกยึด เช่นการวัด แรงบิดของการขันเกลียว) และแบบ Dynamic (แกนหมุนทั้งสองด้าน เช่นการวัดแรงบิดของไดนาโม มิเตอร์ขณะกำลังหมุน) ในกรณีที่เป็นการวัดแบบ Static จะไม่มีปัญหา เพราะมีด้านหนึ่งยึดอยู่กับที่ จึง สามารถต่อวงจรไฟฟ้าเข้าไปที่วงจรบริดจ์นี้ได้ แต่ถ้าจะวัดแรงบิดแบบ Dynamic ที่ Torsion Bar เอง ก็ต้องหมุนไปด้วยทั้งสองด้าน จึงต้องมีการเชื่อมต่อสัญญาณระหว่างส่วนที่อยู่กับที่และส่วนที่หมุนได้

2.2.7 ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ (Finite Element Method)

ระเบียบวิธีทางไฟไนต์เอลิเมนต์ เป็นวิถีเชิงตัวเลขเพื่อหาคำตอบของตัวแปรที่ไม่รู้ค่า โดยแบ่ง โครงสร้างออกเป็นชิ้นส่วนย่อยเรียกว่า เอลิเมนต์ แต่ละชิ้นส่วนย่อยมีจุดต่อเชื่อมกันเรียกว่า Nodes ซึ่งใช้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงรูปร่างและความเค้นของชิ้นส่วนในการคำนวณหาค่าความเค้น (stress) ความเครียด (strain) หรือการเสียรูปทรง (deformation) ของชิ้นส่วนนั้นได้ ระเบียบวิธีไฟ ในต์เอลิเมนต์เป็นที่นิยมในทางวิศวกรรมศาสตร์อย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถใช้วิเคราะห์ปัญหา ทางด้านกลศาสตร์ของแข็ง เช่น วิเคราะห์หาความแข็งแรงของชิ้นส่วนเครื่องกล สะพาน อาคารและ โครงสร้างอื่นๆ นอกจากนี้ยังใช้วิเคราะห์ปัญหาด้านพลศาสตร์ เช่น การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรกล และโครงสร้างอื่นๆ

การวิเคราะห์โครงสร้างหรือขึ้นส่วนทั่วไปสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ต้องการทราบ เช่น การกระจัดที่ตำแหน่งใดๆของขึ้นส่วนโดยกำจัดสมการเชิงอนุพันธ์ จะได้ผลลัพธ์ที่เรียกว่า ผล เฉลยแม่นตรง (exact solution) สำหรับโครงสร้างที่มีความซับซ้อนประกอบด้วนส่วนเว้า ส่วนโค้ง ทำให้มีพื้นที่หน้าตัดไม่สม่ำเสมอ และมีการเปลี่ยนแปลงโหลดแบบฉับพลัน จึงไม่สามารถใช้สมการเชิง อนุพันธ์หาผลเฉลยแบบแม่นตรงได้ ดังนั้นจึงประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีทางไฟไนต์เอลิเมนต์หาผลเฉลย โดยแก้สมการเชิงพีชคณิต ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์จึงใช้แก้ปัญหาทางกลศาสตร์วิศวกรรม

2.2.7.1 หลักการของระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ หลักการทั่วไปของระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิ เมนต์ คือ แบ่งชิ้นงานออกเป็นเอลิเมนต์ย่อยๆให้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม เรียกว่า เอลิเมนต์ โดยแต่เอลิ เมนต์จะมีจุดต่อเรียกว่า Node แล้วจึงสร้างสมการเชิงอนุพันธ์สำหรับแต่ละชิ้นส่วนย่อยแล้วนำมารวม เป็นระบบสมการเพื่อแก้หาผลเฉลยโดยประมาณตามจุดต่อต่างๆของชิ้นงาน

2.2.7.2 ขั้นตอนพื้นฐานของระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์

ลิเมนต์

1) สร้างแบบจำลอง (geometric construction)

2) แบ่งโครงสร้างออกเป็นเอลิเมนต์ย่อยที่ต่อกันด้วยโหนด (discretization)

3) กำหนดพฤติกรรมทางกายภาพของเอลิเมนต์ แล้วสร้างสมการสำหรับแต่ละเอ

4) กำหนดเงื่อนไขเบื้องต้น สภาวะโหลด ขอบเขตของปัญหา และสมบัติของวัสดุ

5) แก้หาคำตอบของสมการ ซึ่งคำตอบคือค่าการกระจัดที่โหนดต่างๆ

6) วิเคราะห์ผลลัพธ์ที่แสดงลักษณะชั้นสีรูปร่างของความเครียด รูปร่างของ ความดัน รูปร่างของความเค้น เป็นต้น

2.2.7.3 ข้อดีของระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์

1) ใช้วิเคราะห์ปัญหาที่มีความซับซ้อน เช่น การสั่นสะเทือน(vibration) การ ถ่ายเทความร้อน(heat transfer) การโก่งเดาะ(buckling) เป็นต้น

 2) ทำให้ทราบข้อมูลของผลิตภัณฑ์ภายใต้สภาวะการใช้งานจริงโดยไม่ต้องทำ การทดสอบ เช่น ความสามารถในการทนต่อแรงที่มากระทำ การเสียรูปร่างขณะใช้งาน เป็นต้น

 3) ใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ในการแก้ไขและทำการทดสอบจนมั่นใจว่า ชิ้นส่วนคุณสมบัติตามต้องการก่อนนำไปผลิตจริง ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาและปริมาณของเสียที่อาจจะ เกิดขึ้นได้

4) ใช้วิเคราะห์โครงสร้างหรือชิ้นส่วนที่มีความแข็งแรงต่ำและคุณภาพแตกต่างกัน ไปตามแกนสามเหลี่ยมตั้งฉาก(orthotropic) ได้

5) สามารถใช้วิเคราะห์ปัญหาที่วัสดุมีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิได้ เช่น สภาพพลาสติก (plasticity) ความคืบ (Creep) การบวมตัว (swelling)

2.3 แหวนลื่น (Slip ring)

2.3.1 หลักการของแหวนลื่น (Slip ring)

Slip Ring หรือแหวนลื่นนี้เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดที่จะจ่ายแรงดันเข้าและอ่านค่าสัญญาณแรงบิด จากวงจร Wheatstone Bridge โครงสร้างของ Slip Ring จะเหมือนกับ Slip Ring ของมอเตอร์ไฟตรง แบบมีแปรงถ่านนั่นเอง โดยจุดทั้ง 4 ของวงจร Wheatstone Bridge จะต่อกับวงจรภายนอกผ่าน Slip Ring ทั้ง 4 ตัว ดังรูปที่ 2.21 แสดงโครงสร้างของ Slip Ring ที่ใช้ในเซนเซอร์วัดแรงบิด และรูปที่ 2.22 แสดงตัวอย่างของ Slip Ring ที่ใช้ในเซนเซอร์วัดแรงบิดแบบ Strain-gauge Shaft

รูปที่ 2.21 โครงสร้างของ Slip Ring

ที่มา : ธิติกร (2013)

รูปที่ 2.22 แสดงตัวอย่างของ Slip Ring ที่ใช้ในเซนเซอร์วัดภาระบิดแบบ Strain-gauge Shaft

ที่มา : ธิติกร (2013)

2.3.2 รูปแบบแหวนลื่น (Slip ring)

แหวนลื่นสามารถนำมาใช้ในระบบไฟฟ้าและระบบเครื่องกล ที่ระบบมีการหมุนอย่าง ไม่ ต่อเนื่องและการหมุนต่อเนื่อง โดยการถ่ายโอนพลังงานหรือข้อมูลจากแกนที่หยุดนิ่ง ไปยังโครงสร้างที่ หมุนได้ สามารถเพิ่มความสามารถในการใช้ระบบไฟฟ้าและความสามารถทางเครื่องกล ลดการ ออกแบบระบบที่ยุ่งยาก ลดความเสียหายที่เกิดขึ้นขณะเกิดการหมุน และช่วยไม่ให้เกิดการพันของ สายไฟที่เกิดจากการหมุน

ร**ูปที่ 2.24** การติดตั้งด้วยการสวมแหวนลื่น (Slip ring) เข้ากับเพลา (Shaft)

ที่มา : บริษัท เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิคส์ จำกัด

2.4 การสอบเทียบ

2.4.1 ความหมายการสอบเทียบ

การสอบเทียบ คือ การหาความสัมพันธ์ของค่าที่ป้อนเข้าไปกับค่าที่ได้ออกมา ที่ได้จาก ระบบการวัด การปรับเทียบทำได้โดยการให้ค่าที่ป้อนเข้าที่ทราบค่าแน่นอนหรือเป็นค่ามาตรฐาน แล้วทำการวัดค่าที่ได้ออกมาที่ได้จากระบบการวัดนั้น ๆ

Calibration curve คือ กราฟที่แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างค่าที่ป้อนเข้าไปกับค่าที่ได้ ออกมา ที่ได้จากการปรับเทียบ โดยให้ค่าป้อนเข้าเป็นแกนนอน และค่าที่ได้ออกมาเป็นแกนตั้ง ค่าป้อนเข้าต้องเป็น Controlled variable ซึ่งค่าที่ได้ออกมา เป็น Dependent variable ที่ได้จาก การปรับเทียบ

ร**ูปที่ 2.25** Calibration curve

ที่มา : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4.2 หลักการสอบเทียบภาระบิด

การสอบเทียบภาระบิดมีวิธีการสอบเทียบโดยใช้หลักการแขนโยกแล้วถ่วงน้ำหนักที่ปลาย คาน ซึ่งน้ำหนักที่นำมาทดสอบต้องผ่านการสอบเทียบมาก่อน การถ่วงน้ำหนักเพื่อให้เกิดโมเมนต์บิดที่ เพลา แล้วนำไปเปรียบเทียบระหว่างน้ำหนักที่ใส่ไปกับค่าที่อ่านได้ จากนั้นสร้างสมการความสัมพันธ์ ออกมา

ที่มา : Dave (2014)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนา และ เกดิษฐ์ (2556) ได้ออกแบบ สร้างและทดสอบอุปกรณ์วัดแรงในแนวแกนและ ภาระบิดซึ่งวัดแรงในแนวแกนได้สูงสุด 500 นิวตัน และวัดภาระบิดได้สูงสุด 500 นิวตัน-เมตร ใช้สแตน เลส 304 โดยทำชิ้นงานขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก 31 มิลลิเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายใน 27 มิลลิเมตร สูง 76.2 มิลลิเมตร เจาะรูกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 มิลลิเมตร จำนวน 4 รู ทำการเซาะร่องขนาดกว้าง 2 มิลลิเมตรในแนวระดับทะลุถึงกันระหว่างสองรู เจาะรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 8 มิลลิเมตรทะลุทั้งสองด้านสำหรับร้อยสลัก ติดตั้งสเตรนเกจขนาด 350 โอห์ม ชนิต FG-5-350-C1-16L30C2R ยี่ห้อ KYOWA ที่มีระยะ gage length 5 mm. จากผลการทดสอบกรณีโหลด เซลล์รับแรงในแนวแกน มีค่า rate of sensitivity 0.3520 µ/N, Repeatability error สูงสุด 0.768 %FSO, Hysteresis error สูงสุด 1.761 %FSO, Regression error สูงสุด 1.126 %FSO และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน(S) = 10.8532 N สำหรับกรณีที่โหลดเซลล์รับภาระบิดเพียงอย่างเดียวมีค่าเท่ากับ 28.5573 µ/(N.m), 1.187 %FSO, 2.219 %FSO, 0.991%FSO, และ S=0.4746 N.m ตามลำดับ

โชคชัย และ ทัศนัย (2558) ได้ทำการออกแบบและสร้าง Torque transducer ที่ส่วนรับ ปริมาณภาระบิดมีรูปทรงเพลาตัน ใช้วัสดุเป็นเหล็ก Tool steel เกรด DC 53 แกนวัดภาระบิด ประกอบด้วย ส่วนรับปริมาณภาระบิดที่ความจุ 50 N.m ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 11.64 mm และส่วนที่สองทำหน้าที่เป็นมาตรฐานตรวจสอบที่ความจุ 100 N.m ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 14.66 mm และแกนวัดภาระบิดมีขนาด 30 mm โดยใช้วงจร Strain gauge แบบ Biaxial รุ่น FCT-2-350-C2-11 ยี่ห้อ TML ที่มีระยะ gage length 2 mm การออกแบบถูกยืนยันด้วยการวิเคราะห์ ตามระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ พบว่ามีความถูกต้องอยู่ในระดับ class 0.2 ตามมาตรฐาน DIN 51309 ทั้งสองช่องสัญญาณมีความเสถียรอยู่ที่ \pm 0.032% และ \pm 0.072% ตามลำดับ เมื่อทำการ ทดสอบจ่ายภาระเกินพิกัดที่ 130% 150% 200% และ 300% พบว่าเครื่องมือวัดภาระบิดทั้งสอง ช่องสัญญาณยังคงมีความเสถียร เมื่อทำการจ่ายภาระพิกัดเกิน 600% พบว่าสัญญาณวัดปริมาณภาระ บิดให้ค่าเปลี่ยนไป -50% นอกจากนั้นค่าอัตราส่วนของสัญญาณวัดภาระบิดกับสัญญาณตรวจสอบ เปลี่ยนไป 50%

ร**ูปที่ 2.29** เครื่องวัดภาระบิดขนาด 50 N.m ที่จัดทำตามรูปแ**บบ**

ที่มา : โชคชัย และ ทัศนัย (2558)

ณัฐพล และ ทัศนัย (2553) ได้ทำการออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดแรงบิดต้นแบบ โดยใช้ การวัดมุมของการเปลี่ยนรูปวัสดุ ใช้ตัวแกนวัดแรงบิดให้รับแรงบิดสูงสุด 200 N.m ที่ Sensitivity 1000 µStrain(2mV/V) และมุมบิด 1 องศา และติดตั้งอุปกรณ์วัดสัญญาณแรงบิด 3 แบบ คือ Strain gauge, อุปกรณ์วัดมุม Angle encoder และอุปกรณ์วัดมุมแบบ 2 แกน (Coordinate measurement system) ลักษณะเป็นเพลากลวงขนาดเส้นผ่านศูนย์ภายนอก 27.69 mm เส้นผ่าน ศูนย์กลางภายใน 25.00 mm และมีความยาว 125 mm เลือกเหล็ก DC53 เป็นวัสดุที่ใช้ทำเครื่องมือ วัด ซุบแข็งที่ 50 ± 2 HRC ผลการทดลองพบว่าสัญญาณจาก Strain gauge มีความเบี่ยงเบนตาม ปริมาณแรงและตำแหน่งมุมที่แรงกระทำบนแกนรับแรงบิด ±0.15% ในขณะที่สัญญาณจากอุปกรณ์ วัดมุมแบบ Angle encoder มีความเบี่ยงเบนตามปริมาณแรงและตำแหน่งมุมที่แรงกระทำบนแกนรับ แรงบิด ±0.30% ส่วนสัญญาณจากระบบวัด 2 แกน มีความเบี่ยงเบนตามปริมาณแรง ±0.15% แต่ไม่ มีผลต่อ ตำแหน่งมุมที่แรงกระทำบนแกนรับแรงบิด ความถูกต้องของเครื่องมือวัดต้นแบบถูกประเมิน ทางมาตรวิทยา โดยใช้การสอบเทียบตามมาตรฐาน DKD-R: 2300 โดยใช้ Torque transfer wrench ที่มีความถูกต้อง ±10% เป็นมาตรฐานอ้างอิง

ชนัตต์ และ ปริย (2550) ได้มีการพัฒนาอุปกรณ์วัดภาระบิดและแรงในแนวแกน เพื่อจะ นำไปศึกษากำลังของเครื่องยนต์และมีความจำเป็นต้องทราบค่าแรงบิดเพื่อนำไปคำนวณหาค่าต่างๆ โดยได้เลือกใช้วัสดุทำชิ้นงานเป็น Stainless Steel 304 ออกแบบให้สามารถวัดแรงบิดได้ในช่วง 0 -75 N.m และวัดแรงในแนวแกนได้ในช่วงไม่เกิน 100 N ติดสเตรนเกจบนอุปกรณ์วัดภาระบิดโดยการ ต่อสเตรนเกจเป็นแบบวงจรวีทสโตนบริดจ์ ในการออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิดสามารถวัดแรงใน แนวแกนไปได้พร้อมๆกัน เมื่อเกิดแรงใน 2 แนวแรงพร้อมกัน โดยแรงหนึ่งจะไม่ส่งผลให้การวัดแรงอีก แรงหนึ่งคลาดเคลื่อนไป แรงในแนวแกนส่งผลให้การวัดแรงบิดคลาดเคลื่อนไปเพียงเล็กน้อย จากผล การสอบเทียบทั้ง 2 กรณีมีความเป็นเชิงเส้นสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ประมาณ 0.98 – 0.99 พบว่า เครื่องมือมีความแม่นยำสามารถนำไปใช้งานได้จริง

ที่มา : ชนัตต์ และ ปริย (2550)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

โครงงานการพัฒนาอุปกรณ์วัดภาระบิดมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ออกแบบและทดสอบด้วยวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ สร้างอุปกรณ์วัดภาระบิด สอบเทียบเครื่องมือวัด วิเคราะห์และสรุปผลการทดสอบ

3.1 ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลที่บ่งบอกถึงรายละเอียดต่างๆ ของการออกแบบเครื่องมือวัดภาระบิด รวมถึงเอกสาร การวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ทำการศึกษา ดังนี้

- 1) สเตรนเกจ
- 2) การออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด
- 3) แหวนลื่น
- 4) การสอบเทียบ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดผลการศึกษาแสดงในบทที่ 2

3.2 การออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด

3.2.1 การหาขนาดอุปกรณ์วัดภาระบิด

มีข้อกำหนดในการหาขนาดของอุปกรณ์วัดภาระบิดดังนี้

1) รับภาระบิดได้ 150 N.m

```
2) เลือกสแตนเลส 304 ที่มีค่า Yield Strength =206 MPa, Elastic Modulus = 190
```

GPa, Shear Modulas = 75 GPa

3) กำหนดการเสียรูป 1000 µrad

คำนวณหาขนาดเพลาได้จากสมการ 3.1

$$T = \gamma.G.(\frac{\pi D^3}{16}) \tag{3.1}$$

โดยที่ T คือ ขนาดแรงบิด (N.m)

γ คือ ความเครียดแรงเฉือน (µrad)

G คือ โมดูลสัสของแรงเฉือน (GPa)

D คือ เส้นผ่านศูนย์กลาง (m)

ขั้นตอนการออกแบบอุปกรณ์วัดภาระบิด มีดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาขนาดของอุปกรณ์วัดภาระบิด

จากสมการ ที่ 3.1
$$T = \gamma \times G \times (\frac{\pi D^3}{16})$$

 $150 = 1000 \times 10^{-6} \times 75 \times 10^9 \times (\frac{\pi \times D^3}{16})$
 $D = 21.67 \text{ mm}.$

เนื่องจากใช้โปรแกรม Solid work ในการวิเคราะห์การเสียรูปชิ้นงานที่ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 21.67 mm ซึ่งค่าที่ได้จากการใช้โปรแกรมคำนวณ มีค่าความเครียดและความเค้นสูงกว่า ค่า Yield Strength ของวัสดุ ดังรูปที่ 3.1 และ 3.2 จึงเพิ่มขนาดเพลาให้มีขนาด 25 mm เมื่อนำไป วิเคราะห์การเสียรูปอีกครั้ง ได้ค่าความเค้น 195.8 MPa ดังรูปที่ 3.3 ซึ่งมีค่าความเค้นต่ำกว่าค่า Yield Strength ดังนั้นจึงเลือกเพลาลดขนาดมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 mm

รูปที่ 3.2 ค่าความเครียดเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 21.67 mm

2. ทำการวิเคราะห์การเสียรูปของเพลา

ใช้โปรแกรม Solid work วิเคราะห์การเสียรูปของเพลา เพื่อหาตำแหน่งการติดสเตรนเกจ

รูปที่ 3.4 ค่าความเครียด กรณียึดด้านล่างและภาระบิดทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

รูปที่ 3.7 ค่าความเค้น กรณียึดด้านบนและภาระบิดทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

รูปที่ 3.8 ค่าความเครียด กรณียึดด้านบนและภาระบิดทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

ก) ด้านหน้า
 ข) ด้านข้าง
 รูปที่ 3.10 ค่าความเครียด กรณียึดด้านบนและภาระบิดทิศทางตามเข็มนาฬิกา

3.2.2 การวิเคราะห์การเสียรูปของชิ้นงาน

ขั้นตอนการวิเคราะห์การเสียรูปของชิ้นงาน ด้วยโปรแกรม solidworks simulation มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 เปิดไฟล์ชิ้นงานที่จะทำการ simulation โดยใช้คำสั่ง Open ดังรูปที่ 3.11 แล้วเลือกชิ้นงาน ดังรูปที่ 3.12

ร**ูปที่ 3.12** เลือกชิ้นงานทำ simulation

3.2.2.2 เลือกใช้คำสั่ง simulation โดยคลิกตรงแถบเมนู แล้วคลิก study Avisor จากนั้น เลือก New study เพื่อสร้าง simulation ชิ้นงานใหม่

รูปที่ 3.14 ตั้งชื่อชิ้นงาน

กำหนดวัสดุของชิ้นงานโดยคลิก Edit Material ดังรูป แล้วเลือก AISI 304

(สแตนเลส 304) ดังรูป 3.15

3.2.2.3 ทำการยึดขึ้นงานด้านนึ่งไว้ โดยคลิกขวา Fixtures จากนั้นเลือก Fixed Geometry แล้วเลือกตำแหน่งที่ต้องการยึดจับขึ้นงาน

รูปที่ 3.18 ตำแหน่งยึดจับชิ้นงาน

3.2.2.4 ใส่โหลดให้กับชิ้นงาน โดยคลิกขวา External Load แล้วเลือก Torque

รูปที่ 3.20 ตำแหน่ง Torque

3.2.2.5 สร้างเอลิเมนต์ โดยคลิกขวา Mesh แล้วเลือก Create Mesh ดังรูป 3.21

รูปที่ 3.22 ปรับขนาดของเอลิเมนต์

รูปที่ 3.24 ค่าการคำนวณ

ผลจากการทำ simulaton ด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์จะพบว่าค่าความเค้นวอนมิสมี ค่า 195.8 MPa ดังรูปที่ 3.25

ร**ูปที่ 3.25** ค่าความเค้นวอนมิสมี เพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 mm

และผลจากการทำ simulaton ด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์จะพบว่าค่าความเครียดมีค่า

รูปที่ 3.26 ค่าความเครียดเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 mm

3.3 การสร้างอุปกรณ์วัดภาระบิด การติดตั้งสเตรนเกจและการต่อวงจร

3.3.1 การสร้างชิ้นงาน

จากการสร้างชิ้นงานด้วยโปรแกรม Solidwork และวิเคราะห์โมเดลด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิ เมนต์ นำแบบที่ได้ไปสร้างชิ้นงาน โดยใช้แท่งเพลาสแตนเลส 304 ขึ้นรูปด้วยวิธีการกลึงให้ได้ขนาด ตามแบบ และขัดผิวชิ้นงานให้เรียบ แสดงดังรูปที่ 3.27

3.3.2 การติดตั้งสเตรนเกจและการต่อวงจร

ขั้นตอนการติดตั้งสเตรนเกจและการต่อวงจร

3.3.2.1 ทำความสะอาดผิวของเพลาด้วย Acetone

3.3.2.2 กำหนดตำแหน่งสเตรนเกจจากจุดที่จะเกิดความเค้นและเครียดสูงสุดโดยใช้

ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์

รูปที่ 3.28 ตำแหน่งการติดสเตรนเกจ

3.3.2.3 หยอดกาวลงบนสเตรนเกจโดยเลือกใช้เสตรนเกจชนิด KFG-5-350-C1 16L1M2R แล้วให้วางสเตรนเกจลงบนผิวของเพลา ในขณะเดียวกันให้ทำการปรับตำแหน่งโดยเล็ง
 จากเส้นที่มาร์คไว้ก่อนหน้า

รูปที่ 3.29 ชิ้นงานหลังติดตั้งสเตรนเกจ

3.3.2.4 ปิดทับสเตรนเกจด้วยแผ่นโพลียูเรเทนกดให้แน่นนานประมาณ 1 นาทีแล้ว
 นำแผ่นโพลียูเรเทนออก

รูปที่ 3.31 ติด Stain Gauge Terminal ลงบนเพลา

3.3.2.7 ต่อสายสัญญาณของสเตรนเกจแล้วบัดกรีเชื่อมเข้ากับ Stain Gauge Terminal เป็นวงจรวีทสโตนบริดจ์

3.3.2.8 บัดกรีเชื่อมสายสัญญาณเข้ากับแต่ละโหนด (Node) ของวงจรวีทสโตนบริดจ์เพื่อส่ง

สัญญาณออก

ข) เชื่อมสายสัญญาณเข้ากับโหนด

รูปที่ 3.33 ต่อสายสัญญาณเข้ากับสเตรนเกจ

ก) ต่อสายสัญญาณ

3.3.2.9 เคลือบผิวชั้นแรกด้วย SB Tape แปะทับลงบนสเตรนเกจเพื่อป้องกันความชื้น

รูปที่ 3.35 เคลือบเพลาด้วย SB Tape

3.3.2.10 เคลือบผิวอีกชั้นด้วย VM Tape พันทับ SB Tape เพื่อป้องกันความชื้น และการ กระแทก

รูปที่ 3.36 เคลือบเพลาด้วย VM Tape

3.3.2.11 ทา Shin Etsu silicone รอบผิวของเพลาที่ลดขนาดแล้วเพื่อกันกระแทก

รูปที่ 3.37 เคลือบเพลาด้วยซิลิโคน

3.3.2.12 สวมเพลาเข้ากับสลิปริง (Slip ring) แล้วนำสายสัญญาณสเตรนเกจที่ติดไว้บน เพลาออกมาต่อเข้ากับขั้วต่อของ Slip ring ดังรูปที่ 3.38

รูปที่ 3.39 สายนำสัญญาณ

3.3.2.13 เชื่อมสายสัญญาณจาก Slip ring เข้ากับแผงวงจรของ Indicator เพื่อใช้อ่าน และบันทึกค่าความเครียดโดยโปรแกรม Instruments Measurement and Automation Explorer

ร**ูปที่ 3.40** การ์ดของ Indicator

3.4 การสอบเทียบอุปกรณ์วัดภาระบิด

3.4.1 การออกและสร้างแท่นสำหรับทดสอบอุปกรณ์วัดภาระบิด

แท่นทดสอบถูกออกแบบให้มีลักษณะเป็นแผ่นประกบเข้ากับโครงเหล็กดังรูป 3.47 โดยใช้น็อตยึดระหว่างแผ่นบนกับแผ่นล่างเข้าด้วยกัน โดยแผ่นบนจะมีแท่นสำหรับไว้ยึดแหวนลื่น ใน การทดสอบจะใส่ก้อนน้ำหนักมาตรฐานบนที่แขวนน้ำหนัก โดยใช้รัศมีของแผ่นจานเป็นแขนของ แรงบิดเพื่อทำให้เกิดแรงบิดในทิศทางตั้งฉาก และรัศมีแผ่นจานหาได้จากสูตร T = Fxr โดยกำหนด T=150 N.m และก้อนน้ำหนักมาตรฐานจำนวน 10 ก้อนขนาด 100 kg จะได้รัศมีจานเท่ากับ 15.29 cm แล้วทำการเซาะร่องของแผ่นเพื่อคล้องลวดสลิง

รูปที่ 3.42 แผ่นประกับแท่นยึดสลิปริง

รูปที่ 3.44 หน้าแปลน

รูปที่ 3.46 ที่แขวนก้อนน้ำหนัก

รูปที่ 3.47 ติดตั้งเข้ากับโครงเหล็ก

รูปที่ 3.48 แท่นทดสอบ

3.4.2 การสอบเทียบอุปกรณ์วัดภาระบิดด้วยแท่นทดสอบ

มีขั้นตอนการทดสอบดังนี้

1) ติดตั้งอุปกรณ์วัดภาระบิดเข้ากับแท่นทดสอบ ต่อสายสัญญาณจากอุปกรณ์วัดภาระบิด กับเครื่อง indicator และใช้โปรแกรม Instruments Measurement and Automation Explorer อ่านค่าสัญญาณ

ร**ูปที่ 3.49** ต่อสายสัญญาณจากอุปกรณ์วัดภาระบิดกับเครื่อง indicator

 ทำ Pre load เป็นการวอร์มสเตรนเกจ โดยการใส่น้ำหนักที่ 0 กิโลกรัม แล้วอ่านค่า ความเครียดที่อ่านได้จากเครื่อง indicator แล้วบันทึกผล จากนั้นใส่ Full load ที่ 100 กิโลกรัม แล้วอ่านค่าความเครียด ทำซ้ำ 3 ครั้ง

 3) ทำการทดสอบภาระบิดในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา โดยใส่ด้วยก้อนน้ำหนักขนาด 10 กิโลกรัม ลงบนที่แขวนน้ำหนัก เพื่อให้เกิดภาระบิด 15 นิวตัน.เมตร จากนั้นทำการบันทึกค่า ความเครียดที่อ่านได้ และเพิ่มน้ำหนักทีละ 10 กิโลกรัม จนครบ 100 กิโลกรัม และทำการเอาน้ำหนัก ออกครั้งละ 10 กิโลกรัมออกจนหมด ทำการทดสอบซ้ำ 3 ครั้ง โดยใส่น้ำหนักดังรูปที่ 3.50

4) ทำการทดสอบข้อ 2 ซ้ำ โดยทำการหมุนเพลาไป 90 องศา
5) ทำการทดสอบในข้อ 3 และ 4 ซ้ำ โดยการใส่ภาระบิดไปในทิศตามเข็มนาฬิกา

รูปที่ 3.51 การใส่ภาระบิดทิศทางตามเข็ม

รูปที่ 3.52 การใสภาระบิดทิศทางทวนเข็ม

6) วิเคราะห์ผลการทดสอบ

3.4.3 การวิเคราะห์ผลการสอบเทียบอุปกรณ์วัดภาระบิดด้วยแท่นทดสอบ

เมื่อพิจารณาจากการทดสอบด้วยแท่นทดสอบ โดยมีรูปแบบการใส่ภาระบิด ดังรูปที่ 3.50 และได้ทำการทดสอบซึ่งประยุกต์ใช้มาตรฐาน ISO 376:2011(E) โดยใส่ภาระบิดในทิศทางทวนเข็ม และตามเข็ม พารามิเตอร์ที่ทำการศึกษาค่าความคลาดเคลื่อนมี ดังต่อไปนี้

1) Reproducibility error , b

$$b = \left| \frac{\mathcal{E}_{\text{max}} - \mathcal{E}_{\text{min}}}{\overline{\mathcal{E}}_{N}} \right| \times 100$$
(3.2)
เมื่อ b = ค่า reproducibility error , %FSO

$$\mathcal{E}_{\text{max}} = \rho'_{1} \rho_{1} \gamma_{1} \mu_{1} \rho_{1} \rho_{$$

2) Repeatability error ,b'

b' =
$$\left| \frac{\varepsilon_{\text{max}} - \varepsilon_{\text{min}}}{\overline{\varepsilon}_{N}} \right| \times 100$$
 (3.3)

เมื่อ b' = ค่า repeatability error , %FSO

$$\boldsymbol{\varepsilon}_{\max}$$
 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₁,T₃และ T₅, $\boldsymbol{\mu}$

$$\boldsymbol{\varepsilon}_{\min}$$
 = ค่าความเครียดที่อ่านได้ต่ำสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₁,T₃ และ T₅, **µ**

ε_N = ค่าความเครียดเฉลี่ยที่ตำแหน่งใส่ภาระบิดสูงสุด 150 นิวตัน-เมตร จากข้อมูลซีรี่ย์
 *T*₁, *T*₃ และ *T*₅, μ

$$\mathcal{V}_1 = \left| \frac{\mathcal{E}_2 - \mathcal{E}_1}{\mathcal{E}_N} \right| \times 100 \tag{3.4}$$

$$V_2 = \left| \frac{\mathcal{E}_4 - \mathcal{E}_3}{\mathcal{E}_N} \right| \times 100 \tag{3.5}$$

$$V_3 = \left| \frac{\varepsilon_6 - \varepsilon_5}{\varepsilon_N} \right| \times 100 \tag{3.6}$$

$$V_{4} = \left| \frac{\varepsilon_{2}^{\prime} - \varepsilon_{1}^{\prime}}{\varepsilon_{N}} \right| \times 100$$

$$V_{5} = \left| \frac{\varepsilon_{4}^{\prime} - \varepsilon_{3}^{\prime}}{\varepsilon_{N}} \right| \times 100$$
(3.7)
(3.8)

$$\mathcal{E}_{N} = \frac{\mathcal{E}_{6} - \mathcal{E}_{5}}{\mathcal{E}_{N}} \times 100 \qquad (3.9)$$

$$v = \frac{v_{1} + v_{2} + v_{3} + v_{4} + v_{5} + v_{6}}{\mathcal{E}_{N}} \qquad (3.10)$$

เมื่อ V = ค่าเฉลี่ย hysteresis error , % FSO

$$\varepsilon_1$$
 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₁,μ
 ε_2 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₂,μ
 ε_3 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₃,μ
 ε_4 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₄,μ
 ε_5 = ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ T₅,μ

$$\begin{split} \varepsilon_{6} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{1} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'1}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{2} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'2}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{3} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'3}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{4} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'4}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{5} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'5}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{5} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'5}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{6} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{8} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{8} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{8} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{'6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{9} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ $\mathsf{T}_{6}, \mathsf{\mu} \\ \varepsilon'_{9} &= \text{ค่าความเครียดที่อ่านได้สูงสุดจากข้อมูลซีรี่ย์ (150 นิ) ก็น-เมตร จากข้อมูลแต่ ละซีรี่ย์, \mu \\ \varepsilon'_{9} &= \frac{\varepsilon_{f} - \varepsilon_{0}}{\varepsilon_{N}} \times 100 \end{aligned}$$$$$$$$$$$$$$

เมื่อ $\boldsymbol{\mathcal{E}}_f$ = ค่าความเครียดที่ตำแหน่งภาระบิดลดลงเหลือ 0 นิวตัน-เมตร, $\boldsymbol{\mu}$

 $m{arepsilon}_0$ = ค่าความเครียดที่ตำแหน่งเริ่มต้น ภาระบิด 0 นิวตัน-เมตร, $m{\mu}$

 ${\cal E}_N$ = ค่าความเครียดที่ตำแหน่งใส่ภาระบิดสูงสุด 150 นิวตัน-เมตร, ${f \mu}$

5) Regression error , f_r

$$f_{r} = \left| \frac{\varepsilon_{a} - \varepsilon_{r}}{\overline{\varepsilon}_{N}} \right| \times 100$$
(3.12)

เมื่อ f_r = ค่า regression error, % FSO

 \mathcal{E}_{r} = ค่าความเครียดที่ได้จากสมการ regression, **µ**

— = ค่าความเครียดเฉลี่ยที่ตำแหน่งใส่ภาระบิดสูงสุด 150 นิวตัน-เมตร จากข้อมูลทุกซีรี่ย์, **µ** *E*_N

บทที่ 4

ผลการทดสอบและวิเคราะห์ผล

4.1 ภาระบิดที่กระทำในทิศตามเข็มนาฬิกาที่มุม 0 และ 90 องศา

ผลของภาระบิดกับค่าความเครียดที่วัดได้จากการเปลี่ยนแปลงมุมการหมุนที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา จะเห็นได้ว่าที่แรงบิด 0 (N-m) มีค่าความเครียดที่อ่านได้ -14.54 (με) และ -6.43 (με) ตามลำดับ โดยเมื่อนำค่าภาระบิดที่ทำการทดสอบมาพล็อตร่วมกับค่า ความเครียด จะได้กราฟดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 การทดสอบที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาระบิดกับค่าความเครียดที่ได้จากการวัดในทิศตามเข็มนาฬิกา ที่ 0

และ 90 องศา พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง จึงประมาณด้วยสมการการถดถอย (Regression Equation)

ตามเข็มนาฬิกาที่ 0 องศา คือ	$T = -1.0907 \varepsilon - 4.7822$	(4.1)
ตามเข็มนาฬิกาที่ 90 องศา คือ	$T = -1.0529 \epsilon + 2.4224$	(4.2)

4.2 ภาระบิดที่กระทำในทิศทวนเข็มนาฬิกาที่มุม 0 และ 90 องศา

ผลของภาระบิดกับค่าความเครียดที่วัดได้จากการเปลี่ยนแปลงมุมการหมุนที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา จะเห็นได้ว่าที่แรงบิด 0 (N-m) มีค่าความเครียดที่อ่านได้ -10.68 (με) และ.-3.99 (με) โดยเมื่อนำค่าภาระบิดที่ทำการทดสอบมาพล็อตร่วมกับค่าความเครียด จะได้กราฟดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 การทดสอบที่ 0 องศา และ 90 องศา ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาระบิดกับค่าความเครียดที่ได้จากการวัดในทิศทวนเข็มนาฬิกา ที่ 0 และ 90 องศา พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง จึงประมาณด้วยสมการการถดถอย (Regression Equation)

ตามเข็มนาฬิกาที่ 0 องศา คือ	$T = 1.0834\varepsilon + 5.7016$	(4.3)
ตามเข็มนาฬิกาที่ 90 องศา คือ	$T = 1.0617 \varepsilon + 5.0935$	(4.4)

จากรูปที่ 4.1 และ 4.2 เมื่อดูความชันของกราฟที่มุม 0 และ 90 องศา มีความชันใกล้เคียง กันทั้งทิศทางตามเข็มนาฬิกาและทวนเข็มนาฬิกาโดยมีความสัมพันธ์เป็นกราฟเส้นตรง โดยมีผลต่าง ระหว่างกราฟโดยเฉลี่ยที่ 20.43 เปอร์เซ็นต์ และ 11.70 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ นอกจากนี้ที่ภาระบิด มีค่าเท่ากับ 0 นิวตัน-เมตร แต่ความเครียดที่อ่านได้ไม่เท่ากับ 0 เนื่องจากมีค่าตกค้างของความเครียด ในสเตรนเกจ

4.3 ภาระบิดที่กระทำในสองทิศทางที่มุม 0 และ 90 องศา

จากรูปที่ 4.1 และ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผลของการเปลี่ยนมุมบิดที่ 0 และ 90 องศาในทิศทาง ทวนเข็มและตามเข็มมีค่าต่างกันน้อยมาก ทำให้สามารถพล็อตค่าของความเครียดทั้งหมดเป็นกราฟที่ มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง แสดงดังรูปที่ 4.3

ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเครียดกับภาระบิดที่กระทำในสองทิศทางที่ 0 องศา และ 90 ทำให้ได้สมการสำหรับคำนวณหาภาระบิดของอุปกรณ์วัดภาระบิดที่พัฒนาขึ้น คือ

เมื่อ T คือ ภาระบิด (N.m)

8 คือ ความเครียด ($\mu\epsilon$)

รูปที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคาดเคลื่อนต่างๆ กับ**แรงกระทำ**

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความคาดเคลื่อนของอุปกรณ์วัดภาระบิดในทิศทางทวนเข็มและตาม เข็มนาฬิกาที่ 0 และ 90 องศา

Parameters			
Range	Input 0 to 1 50 N.m		
	Output -3.057 to 133.998 µ		
Rate of sensitivity	0.9137 μ/(N.m)		
Zero error	(Max) 1.27% FSO		
Repeatability error	(Max) 5.06% FSO		
Reproducibility error	(Max) 7.08% FSO		
Hysteresis error	(Max) 6.91% FSO		
Regression error	(Max) 3.29% FSO		

(4.5)

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การออกแบบ สร้าง และทดสอบอุปกรณ์วัดภาระบิดเพื่อใช้ในการวัดภาระบิดได้สูงสุด 150 นิวตัน-เมตร สามารถสรุปได้ดังนี้

1) อุปกรณ์วัดภาระบิดทำจากวัสดุสแตนเลส 304 ทำชิ้นงาน จากการออกแบบและวิเคราะห์ ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ด้วยโปรแกรม SolidWorks 2016 ได้รูปแบบชิ้นงานที่มีความ เหมาะสมคือ ชิ้นงานที่มีลักษณะทรงกระบอกตันขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 35 มิลลิเมตร ยาว 350 มิลลิเมตร ลดขนาดเพลาตรงกลางเหลือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร ยาว 120 มิลลิเมตร รัศมีฟิลเลต 150 มิลลิเมตร ทำการเซาะร่องขนาด 5 มิลลิเมตรบนเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 35 มิลลิเมตร สำหรับใส่สายสัญญาณ ติดสเตรนเกจชนิด KFG-5-350-C1-16L1M2R ขนาด 350 โอห์ม จำนวน 4 ตัว บนเพลาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร และต่อวงจรแบบวีทสโตนบริดจ์

2) ผลการทำ simulation ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์จะพบว่าค่าความเค้นอยู่ในช่วง
 195.8 MPa และค่าความเครียดอยู่ในช่วง 765.2 µɛ ซึ่งค่า simulation ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิ
 เมนต์ไม่สอดคล้องกับผลการทดสอบซึ่งค่าความเครียดสูงสุดที่อ่านได้มีค่าเพียง -142.93 µɛ

3) สมการที่ใช้ในการประมาณค่าภาระบิด คือ T=1.0944& + 3.3456

เมื่อ T คือ ภาระบิด (N-m)

ε คือ ค่าความเครียด (με)

4) คุณลักษณะของอุปกรณ์วัดภาระบิดต้นแบบดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 คุณลักษณะของอุปกรณ์วัดภาระบิดต้นแบบ

Parameters			
Range	Input 0 to 150 N.m		
	Output -3.057 to 133.998 µ		
Rate of sensitivity	0.9137 μ/(N.m)		
Zero error	(Max) 1.27% FSO		
Repeatability error	(Max) 5.06% FSO		
Reproducibility error	(Max) 7.08% FSO		
Hysteresis error	(Max) 6.91% FSO		
Regression error	(Max) 3.29% FSO		

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ความเครียดจากผลของภาระบิดมีค่าไม่สูงมาก ควรลดขนาดเพลาในขั้นตอนการ ออกแบบเพื่อให้สามารถวัดการเสียรูปได้ดีขึ้น

5.2.2 ค่าความคาดเคลื่อนโดยรวมค่อนข้างสูง ควรมีการควบคุมอุณหภูมิของสถานที่ในขณะ การทดสอบ

เอกสารอ้างอิง

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.หลักการของระบบวัด สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม

2018, จาก

http://www.lib.kps.ku.ac.th/SpecialProject/Agricultural_Engineering/2547/Bs/Ba nditKu/chapter2.pdf

- ชนัตต์ รัตนสุมาวงศ์ และ ปริย ตระกูลทิวากร. (2550). การออกแบบอุปกรณ์วัดแรงในแนวแกน และภาระบิด. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทยครั้งที่ 21, 17-19 ตุลาคม 2550, จังหวัดชลบุรี
- โชคชัย วาดทอง และ ทัศนัย แสนพลพัฒน์. (2558). เครื่องวัดแรงบิดขนาด 50 Nm พร้อมสัญญาณ ตรวจสอบร่วม. การประชุมวิชาการข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหการ ประจำปี พ.ศ. 2558, 6-7 สิงหาคม2558, กรุงเทพ
- ณัฐพล แสนคำ และ ทัศนัย แสนพลพัฒน์. (2553). ต้นแบบเครื่องวัดแรงบิดแบบใหม่โดยใช้ หลักการวัดมุมที่เปลี่ยนรูปไป. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศ ไทย ครั้งที่ 24, 20-22 ตุลาคม 2553, จังหวัดอุบลราชธานี
- **ธันย์ ธนาทิพย์. (2556).** วงจรบริดจ์ไฟฟ้ากระแสตรง สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2018, จาก http://ee53-2c-kmutt.blogspot.com/2013/11/dc-bridge.html
- ธำรงค์ศักดิ์ สุวานิชวงศ์ ภาณุวัฒน์ จ้อยกลัด วิชชากร เมืองใจ และวิรัตน์ แดนนารัตน์. (2545). การศึกษาหลักการทำงานของสเตรนเกจและการ์ดปรับภาวะสัญญาณจากเสตรนเกจ. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- **ธิติกร แสมรันฤทธิ์. (2013).** เทคโนโลยีของเซนเซอร์วัดแรงบิด สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2018, จาก http://www.thailandindustry.com/indust_newweb/articles_preview.php?cid=1 9241
- **บริษัท เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิคส์ จำกัด.** ผ่าน Bore Slip Ring & แหวนสลิปแคปซูล สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2018, จาก http://thai.throughboreslipring.com/
- **บริษัท แฟ็คโตมาร์ท จำกัด.** ประเภทของ Load Cell แบบสเตรนเกจ สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2018, จาก https://mall.factomart.com/type-of-load-cell/

- รัตนา การุญบุญญานันท์ และ เกดิษฐ์ กว้างตระกูล. (2556). การออกแบบอุปกรณ์วัดแรงใน แนวแกนและภาระบิด, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยนเรศวรประจำปี งบประมาณ 2556
- **รศ.ดร. ชาวสวน กาญจโนมัย.** อุปกรณวัดความเครียด (strain gage) สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2018, จาก

http://charnnarong.me.engr.tu.ac.th/charnnarong/My%20classes/ME321/Lab3. pdf

- Dave Tutelman. (2014). Physical principles for the golf swing. Retrieved April 9, 2019, from https://www.tutelman.com/golf/swing/principles1.php
- Morrick, B. (2017). How Does a Metal Foil Strain Gauge Work[Video file]. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=H2wrDB0XDNk

0 degree				
Landra	Total Torque (N-m)	Strain (με)		
LUAU HU.		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่3
0	0.00	-5.7758	-5.5988	-9.4881
0.1	1.34	-6.5346	-8.4611	-9.7744
1	16.25	-11.7990	-13.5640	-16.8980
2	31.16	-28.9780	-30.0220	-28.0090
3	46.08	-42.4910	-41.0030	-40.3770
4	60.99	-54.9240	-54.1400	-58.4400
5	75.90	-70.4230	-70.9990	-67.8210
6	90.81	-83.0770	-84.3140	-83.2990
7	105.72	-93.9700		-99.0120
8	120.63	-113.8200	-112.6600	-103.6200
9	135.54	-126.8500	-125.1900	-127.9600
10	150.45	-141.1800	-142.9300	-137.2100
9	135.54	-135.8800	-128.9100	-132.5400
8	120.63	-118.9900	-123.3700	-110.7200
7	105.72	-110.2700	-109.3100	-104.6400
6	90.81	-93.7680	-91.8000	-87.2590
5	75.90	-75.6940	-72.8020	-79.3640
4	60.99	-57.4510	-60.5400	-65.3850
3	46.08	-49.1140	-53.4600	-51.5430
2	31.16	-35.4620	-38.3630	-34.7360
1	16.25	-23.0500	-21.5330	-21.3830
0.1	1.34	-6.1008	-9.3516	-5.3398
0	0.00	-5.7576	-8.9685	-6.7008

ตารางที่ ก1. ค่าการทดสอบมุม 0 องศา ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา

รูปที่ ก1 แสดงกราฟการทดสอบมุม 0 องศา ในทิศทางตามเข็ม**นาฬิกา**

90 degree				
			Strain ($\mu\epsilon$)	
LUAU NO.	Total Torque (N-m)	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
0	0.00	-2.3873	-3.3257	-2.1387
0.1	1.34	-1.3444	-0.0429	-0.2070
1	16.25	-8.9525	-8.8705	-12.2820
2	31.16	-22.6670	-23.8450	-23.0320
3	46.08	-36.1680	-36.69 40	-37.4820
4	60.99	-52.3640	-52.7400	-50.5710
5	75.90	-65.0130	-66.27 50	-67.4950
6	90.81	-80.5400	-80.0070	-80.4260
7	105.72	-92.3350	-91.2100	-97.6230
8	120.63	-107.7100	-109.4100	-107.0200
9	135.54	-125.4800	-125.8100	-124.2200
10	150.45	-139.0600	-136.7100	-143.4900
9	135.54	-130.3100	-127.7300	-130.1100
8	120.63	-125.5300	-117.0100	-118.4800
7	105.72	-103.8100	-101.10 00	-103.8800
6	90.81	-85.2930	-80.1050	-88.5370
5	75.90	-70.3560	-73.7030	-70.4190
4	60.99	-56.4090	-59.4350	-54.7810
3	46.08	-42.2750	-39.0410	-40.4440
2	31.16	-25.8780	-26.4140	-26.4900
1	16.25	-13.0590	-16.8450	-13.6390
0.1	1.34	-0.4257	-1.4346	-4.1493
0	0.00	-3.3257	-2.1487	-2.5876

ตารางที่ ก2. ค่าการทดสอบมุม 90 องศา ในทิศทางตามเข็มนาฬิกา

ร**ูปที่ ก2** แสดงกราฟการทดสอบมุม 90 องศา ในทิศทางตามเข็ม**นาฬิกา**

0 degree				
Landra	Total Torque (N-m)	Strain ($\mu\epsilon$)		
LUdu HU.		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
0	0.00	-4.2957	-4.9587	-4.2673
0.1	1.34	-2.7939	-1.1305	-2.9077
1	16.25	8.5243	9.6315	7.8371
2	31.16	21.7310	19.6720	20.5190
3	46.08	34.9820	33.41 90	36.9710
4	60.99	46.9520	46.52 90	48.8030
5	75.90	65.3770	63.40 00	62.4560
6	90.81	75.6370	76.4220	76.2040
7	105.72	91.0630	91.1860	91.4590
8	120.63	105.7900	107.0100	106.7500
9	135.54	118.3300	121.4700	118.0700
10	150.45	135.2500	133.6100	134.4240
9	135.54	124.1100	129.60 00	125.3700
8	120.63	111.7800	115.23 00	114.7500
7	105.72	95.2670	99.57 50	102.1500
6	90.81	84.8360	86.382 0	83.9550
5	75.90	69.4510	69.9290	71.0290
4	60.99	46.5370	57.0080	55.9620
3	46.08	38.9720	39.9010	41.8950
2	31.16	26.8500	30.9080	29.4940
1	16.25	14.6530	12.2110	8.9852
0.1	1.34	-3.8540	-2.7127	-3.1800
0	0.00	-2.0621	-1.5637	-0.3913

ตารางที่ ก3. ค่าการทดสอบมุม 0 องศา ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

รูปที่ ก3 แสดงกราฟการทดสอบมุม 0 องศา ในทิศทางทวนเข็ม**นาฬิกา**

90 degree				
Landra		Strain ($\mu\epsilon$)		
LUAU HU.	Total Torque (N-m)	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
0	0.00	-0.1511	-2.9699	-2.6160
0.1	1.34	-0.8351	-2.6138	-0.4425
1	16.25	6.1624	5.1266	3.9634
2	31.16	19.6640	20.7310	19.2920
3	46.08	33.7330	32.7300	33.3460
4	60.99	46.7750	46.5800	44.0700
5	75.90	60.8820	58.8510	63.6080
6	90.81	75.4970	72.1090	76.9830
7	105.72	89.0650	89.2300	86.9100
8	120.63	105.2200	104.4000	101.0500
9	135.54	114.4300	119.6600	115.8800
10	150.45	137.1600	128.8100	136.6000
9	135.54	125.7900	125.1400	128.2400
8	120.63	108.9500	112.0300	110.8400
7	105.72	97.5290	94.5110	96.3180
6	90.81	70.8830	81.5690	73.3360
5	75.90	66.8280	66.0350	66.0210
4	60.99	55.3180	52.3780	53.5110
3	46.08	38.3320	38.1720	40.0180
2	31.16	25.3090	22.9930	26.8760
1	16.25	12.2740	12.0220	12.9090
0.1	1.34	-1.7787	-0.3956	-3.0730
0	0.00	-0.7439	0.1592	-3.1380

ตารางที่ ก4. ค่าการทดสอบมุม 90 องศา ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

ร**ูปที่ ก4** แสดงกราฟการทดสอบมุม 90 องศา ในทิศทางทวนเข็ม**นาฬิกา**

ภาคผนวก ข แบบรายละเอียดของอุปกรณ์วัดภาระบิด

